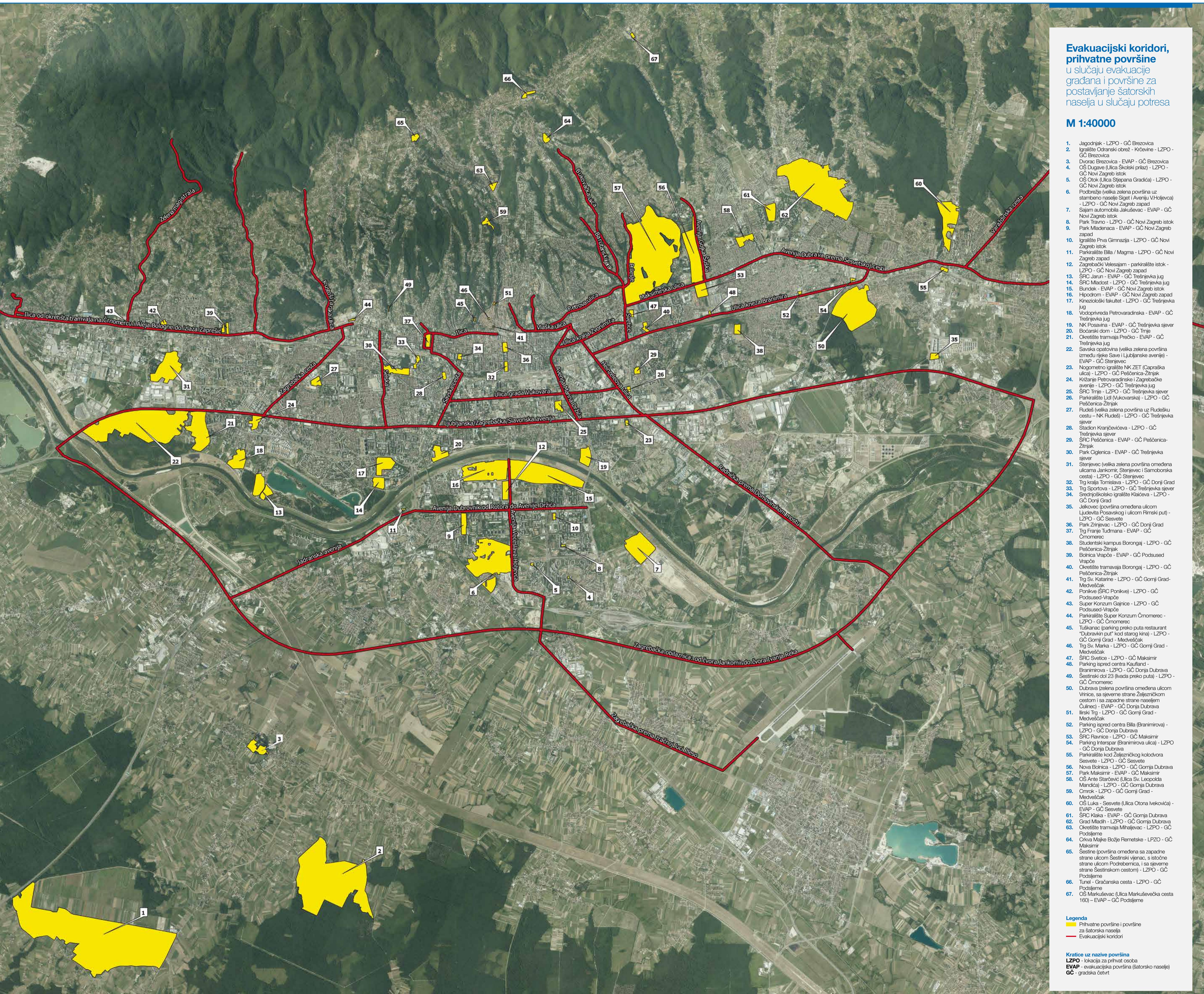
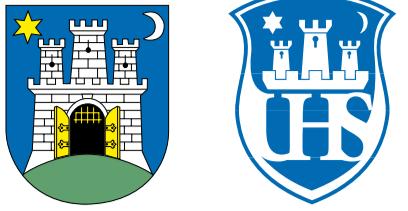

Upute za slučaj potresa u Gradu Zagrebu

Općenito o potresima

Do potresa dolazi uslijed pomicanja tektonskih ploča u unutrašnjosti Zemlje, a posljedica je podrhtavanje Zemljine kore zbog oslobođanja velike količine energije. Potres opisujemo dvjema različitim mjerama: magnitudom i intenzitetom potresa. Magnituda potresa je egzaktna mjera energije koja je oslobođena prilikom potresa, mjeri se seizmografiama, a izražava se stupnjevima Richtera. Intenzitet potresa opisuje posljedice koje je potres proizveo na Zemljinoj površini, a iskazuje se s pomoću „tradicionalne“ Mercalli-Cancani-Siebergove (MCS) ljestvice ili novije Europske makroseizmičke ljestvice (EMS). Obje ljestvice sadržavaju 12 stupnjeva, a opisuju razornost i posljedice potresa na Zemljinoj površini. Najučinkovitija preventivna mjera zaštite jest protupotresna gradnja građevina projektirana sukladno Pravilniku o tehničkim normativima za izgradnju objekata visokogradnje u odnosu na potresnu zonu u kojoj se objekt nalazi.

- zonusu u kojim se objekt nalazi.

Opće činjenice o potresu:

 - potres ne ubija, ubijaju građevine i dijelovi građevina;
 - poznato je da se potres može dogoditi te da se može predvidjeti njegova jačina, ali ne i vrijeme njegova zbivanja;
 - najbolja preventiva je dobro planiranje, projektiranje i gradnja prema načelima protupotresnoga graditeljstva;
 - potrebno je stalno educiranje stanovništva i osposobljavanje operativnih snaga.

Skraćeni oblik Evropske makroseizmičke ljestvice			
Magnituda po Richteru M _R ¹	Intenzitet po EMS-98	Definicija	Opis tipičnih učinaka (skraćeno) ²
1,0 - 3,0	I.	Ne osjeti se	Ne osjeti se.
3,0 - 3,9	II.	Rijetko se osjeti	Osjeti ga vrlo ograničen broj ljudi koji miruju u kući.
	III.	Slab	Unutar kakvog prostora osjeti ga manji broj ljudi. Ljudi koji miruju osjeće ljuštanje ili lagano podrhtavanje.
	IV.	Najčešće opažen	Unutar kakvog prostora osjeti ga mnogo ljudi, a vani, na otvorenome vrlo mali broj. Probudi manji broj ljudi. Prozori, vrata i sude klepeće.
4,0 - 4,9	V.	Jak	Unutar kakvog prostora ga osjeti većina prisutnih, a vani na otvorenome manji broj. Mnogi koji spavaju se probude. Manji broj ljudi se uplaši. Zgrade podrhtavaju. Viseći predmeti se zamjetno njišu. Manji predmeti se pomicu. Vrata i prozori se otvaraju ili zatvaraju.
	VI.	Uzrokuje lagana oštećenja	Mnogi su uplašeni i istrečavaju van, na otvoreno. Neki od predmeta padaju sa svojih postolja. Mnoge građevine trpe lagana nekonstrukcijska oštećenja, poput vlasastih pukotina i otpadanja komadića žbuke.
5,0 - 5,9	VII.	Uzrokuje oštećenja	Većina ljudi je uplašena i istrečava van, na otvoreno. Namještaj se pomicu, a veći broj predmeta pada s polica. Mnoge dobro građene obične zgrade trpe umjereni oštećenje: manje pukotine u zidovima, otpadanje žbuke, otpadanje dijelova dimnjaka; na starijim zgradama se mogu javiti šire pukotine u zidovima te može doći do rušenja ispunskih zidova.
6,0 - 6,9	VIII.	Uzrokuje teška oštećenja	Mnogi ljudi se teško održavaju na nogama. Mnoge građevine zadobivaju široke pukotine u zidovima. Manji broj solidno građenih običnih zgrada zadobivaju ozbiljne slomove zidova, dok se slabije starije konstrukcije mogu urušiti.
	IX.	Razoran	Izaziva opću paniku. Mnoge slabije gradnje se ruše. Čak i na dobro građenim običnim zgradama su vrlo teška oštećenja: ozbiljni slomovi zidova i djelomični slomovi konstrukcija.
	X.	Vrlo razoran	Mnogo običnih dobro građenih zgrada je srušeno.
> 7,0	XI.	Pustošan	Većina običnih dobro građenih zgrada je srušeno, čak i one što su projektirane kao potresno otporne su razorene.
	XII.	Potpuno pustošan	Gotovo sve zgrade su razorene.

Napomene: 1. Izvorna ljestvica EMS-98 ne sadržava stupac s magnitudama. Izvor: USGS. 2. Za detaljniji opis tipičnih učinaka vidjeti izvorni dokument EMS-98.

Ponašanje u slučaju potresa

- Prije potresa**

 - Saznaj što više o potresu i što ti je činiti ako do njega dođe.
 - Vježbajte za slučaj potresa.
 - Popravite neispravne električne instalacije, plinske i vodovodne cijevi.
 - Označite glavnu sklopku za struju te glavni ventil za plin i vodu, a kratkom uputom opišite postupak njihova zatvaranja!
 - Držite velike i teške predmete na nižim policama. Dobro pričvrstite visoke, plitke ormare te police, ogledala i okvire slike na zidove.
 - Onemogućite gibanje pokretnih dijelova namještaja na kotačićima (TV i kompjutorski stolići i slično) i tehničke opreme (termoakumulacijske peći, klima uređaji i slično).
 - Boce, staklo, porculan i druge lako lomljive predmete držite u niskim zatvorenim ormarićima. Brave će spriječiti ispadanje sadržaja iz ormara.
 - Pronadite "sigurna" mjestra u svakoj prostoriji, npr. čvrsti stol ili nosivi zid koji će vam poslužiti kao zaklon od potresa.
 - Neko Vama nedostatku rukava budu spremaće sredstava za samopomoć i neophodne količine vode i hrane.

Za vrijeme potresa

- Ostanite unutar građevine, sagnite se i pokrijte. Najbolje je skloniti se ispod stola, stati u kut ili uz nosive zidove. Pokrijte glavu i vrat rukama.
 - Maknite se od polica ili od sličnih objekata što mogu pasti. Ne trčite na izlazna vrata.
 - Sačuvajte prisjećnost duha i ne panicijirajte jer je panika pogubna.
 - Odmaknite se što dalje od staklenih površina i pregradnih zidova.
 - Ne upotrebljavajte šibice i otvorenu vatru.

Postupci koji prethode evakuaciji

- ostanite mirni i ne širite paniku;
 - provjerite jeste li ozlijedeni, ako možete, pružite si prvu pomoć;
 - do dolaska spasilačkih timova pomozite ozlijedjenima u svojoj okolini;
 - ukoliko nije potrebno, ne pokušavajte pomicati teško ozlijedene osobe;
 - ukoliko morate pomicati osobu bez svijesti, najprije joj imobilizirajte vrat, leđa i ozlijedene udove;
 - očekujte naknadne potrese koji mogu biti dovoljne snage da uzrokuju dodatnu štetu pa je potrebno izbjegavati jako oštećene građevine;
 - ne koristite dizala makar bila u funkciji;
 - provjerite je li došlo do oštećenja plinovoda, vodovoda i kanalizacije te električnih instalacija;
 - otvorite prozore i vrata ako osjetite miris plina;
 - ako osjetite miris plina, ne pokušavajte uključiti strujni ili neki električni i elektronski uređaji;

- ako osjetite miris plina, ne pokusavajte uključiti električnu opremu
- ne uključujte plin samostalno, preko telefona ili drugih sredstava
- odmah ugasite požar u vašem domu

- odmanj ugasite požar u vasi domu ili susjedstvu, ne cekajte vatrogasce;
 - ukoliko se nalazite na otvorenome, uputite se prema površinama što su udaljene od građevina ili drugih objekata kojima prijeti urušavanje;
 - izbjegavajte oštećene građevine, reklamne panoe, dalekovode i slične strukture koje Vas mogu ozlijediti;
 - ukoliko napuštate građevinu, uputite se na mjesto koje ste dogovorili s Vašim voditeljem;
 - telefonom se koristite samo u krajnjoj nuždi, oslobođuite ceste vozilima hitnih službi;
 - slušajte vijesti samo iz provjerjenih izvora, npr. nacionalne televizije i radija te obavijesti lokalne vlasti;
 - ne vjerujte glasinama, ne širite neprovjerene informacije;
 - ukoliko trebate hitnu pomoć, obavijestite spasitelje o svojoj lokaciji i zdravstvenome stanju;
 - u slučaju velikih katastrofa, spasioci neće biti u mogućnosti svima pružiti prvu pomoć;
 - ako se od Vas traži te ako ste sposobni priključite se spasiocima, uvijek slušajte upute ovlaštenih osoba.

- kontaktirajte osobe s kojima ste se unaprijed dogovorili da će Vam doći pomoći,
- izbjegavajte samostalno kretanje,

- izbjegavajte davanje osobnih podataka nepoznatim osobama.

Ako imate smetnje kretanja

 - izbjegavajte samostalno kretanje zbog velike količine otpada na putovima,
 - ne koristite dizala niti ostale fiksne elektronske naprave za kretanje.

- pošaljite SMS na broj 112, objasnite im svoju situaciju

- komunicirajte uz pomoć svjetiljke, ne koristite svijeću.

Ako imate smetnje vida

 - pošaljite SMS na broj 112, objasnite im svoju situaciju te ih informirajte o lokaciji i ozljedama te zatražite pomoć,
 - izbjegavajte samostalno kretanje zbog velike koljene strelja na putevima, putovi koje vi poznate možda više ne postoje.

Sadržaj kompletne za preživljavanje u slučaju katastrofe

Sadrzaj kompleta za preživljavanje u slučaju katastrofe

- važni telefonski brojevi,
 - komplet za prvu pomoć,
 - svjetiljka s rezervnim baterijama,
 - radioaparat s rezervnim baterijama,
 - popis lijekova za kronične bolesnike,
 - rezervne naočale ili leće,
 - lijekovi (za kronične bolesnike),
 - kopije svih važnih dokumenata, osobne iskaznice i police osiguranja,
 - mobilni telefon i punjač,
 - rezervni ključevi od kuće i automobila,
 - potrepštine za osobnu higijenu,
 - olovka i blok papira,

- voda u boci (2 l dnevno po osobi),
- konzervirana i nekvarljiva hrana, otvarač za konzerve,
- hranjivo (čokolada, čaj, voće, voćna siračica).

- hrana i slatkiši s dužim rokom trajanja,
 - čvrste cipele i rezervnu odjeću.

Sa sobom možete ponijeti:

 - dječju hranu,
 - dječje igračke,

- lijekove,
- pokrivače i rezervnu odjeću,

- Dodatne napomene vezano za obiteljski plan u slučaju katastrofe**

 - Izradite vlastiti plan za slučaj katastrofe. Porazgovarajte s ukućanima i dogovorite se kako ćete i preko koga ćete doći u kontakt jedan s drugim, kamo ćete ići i što ćete učiniti u slučaju katastrofe.
 - Kako biste kvalitetno izradili obiteljski plan za slučaj katastrofe, prethodno se informirajte kod svojih poslodavaca, u školi te kod ostalih institucija koje pohađaju vaša djeca, kako je te na koji je način organizirana evakuacija u slučaju katastrofe.
 - Mjesto ukućanja mora biti dobro poznato svim članovima obitelji i mora uključivati dovoljno sigurnosti svim članovima obitelji.

- Mjesto okupljanja mora biti dobro poznato svim članovima obitelji
- Držite svoj obiteljski plan na vidnome i dostupnomy mjestu u kući
- U obiteljskome planu jasno definirajte mesta na kojima

- U obzirskom planu jasno definiraju mjesto na kojima će se naći s članovima obitelji i te načinu u slučaju:
 - **potrebe hitne evakuacije iz građevine u kojoj stanujete;** što u ovome slučaju može biti neugrožena površina, npr. obližnji park, livada, igralište, i sl.,
 - **potrebne evakuacije iz škole, tvrtke u kojoj ste zaposleni ili ustanove u kojoj se zateknete;** pritom vodite računa da je obveza spomenutih ustanova organizirati i provesti evakuaciju osoba iz ugroženih građevina,
 - **potrebe hitne evakuacije iz susjedstva u kojem se zateknete;** npr. kod rodbine, prijatelja ili osoba od povjerenja u drugome gradu ili neugroženome dijelu grada i sl.,
 - **potrebne organizirane evakuacije iz grada u kojem živite ili se zateknete;** organizaciju evakuacije jedinica lokalne samouprave planiraju i provode odgovorne osobe jedinica lokalne samouprave.

Važniji telefonski brojevi

Hitne službe	Policija	Vatrogasci	Hitna pomoć
112	192	193	194